

י"ח א מיי פ"ד מהלכות
עבודת יו"ח הלכה
א:
ב ב מיי שם פ"ב הלכה
ג:
בא ג מיי שם פ"ד הלכה
א:
בב ד מיי שם פ"ב הלכה
ד:
ז:

תורה אור השלם

1. וְכַא אֲהָרָן אֵל אֱהָל
מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת בְּגָדֵי
הַכֹּהֵן אֲשֶׁר לְבָשׁ בְּבָאוּ
אֶל הַקֹּדֶשׁ וַחֲזִיקֵיהֶם שָׂם:
וְרָחֵץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם
בַּמִּקְוֹת קֹדֶשׁ וְלָבַשׁ אֶת
בְּגָדָיו וְיָצָא וַיְשַׁבֵּחַ אֶת
עֲלֹתוֹ וְאֶת עֲלֹת הָעֹשֶׂם
וַיְכַפֵּר בְּעֹדוֹ וַיְבַדֵּק הָעַם:
וַיִּקְרָא טו כג כד

מוסף רש"י

הביאו לו את התמיד.
לסמן גדול ציוס הכפורים
(מגילת טו.). קרצו. חמת,
מתן צו הכשר שחטה
בצו שנס ולא סוף לוי
שזריך הוא עצמו לנהר
ולטול מוקד לקבל הדם
שגל עבודת יום הכפורים
אזנה כשהוא אלף טו
(שם) והיה זריך לחם
מזהר את המוקד ולקבל
הדם. לפיכך חומק טו
כדי הכשר שחטה ומימה
ומתהר לקבל (חוריו כט.).
לנכסים. למנות נכסים
(דקדק טז).

רבינו הגנאל

פרט סדין של בון
בו. כדי שיחא זכור
שעבודת היום בבגדי ברך.
טוביא דבשומה זו חמש
טבילות ועשרה קידושין
הן לרבנן בשלבוש בגדי
קדש. בין בבדי זהב
בין בבדי לבן. עולם
בגדי הקדש עליו מקדש
ידיו ורגליו ופושט טובל
ועולה ולבוש ומקדש ידיו
ורגליו ועובד עבודתו.
ולוי מאיר תרי קידוש
אלבישה עבד לזו. כיצד,
פושט ומקדש טובל
ולבוש ומקדש. על כל
טבילה שני קידושין. מיהו
לרבנן בטבילה הראשונה
כשפושט בגדי חול ולבוש
בגדי קדש. אינו מקדש
אלא קדוש אחד בלבישה
בלבד. נשאר להן קידוש
אחד תשלום העשרה,
שמשולמים העבודה כולה,
וצריך לפשוט בגדי קדש,
מקדש ידיו ורגליו ואחר
כך פושט בגדי קדש
ולבוש בגדי חול.

הראש י"ח טפחים והלא הלאר ה' הוא יתר מטפה ושליש אישתכח
לדרון למטה מי' וצפרק מי שהולאחו (עירובין ד' מה). נמי אמרינן
דמקומו של אדם ד' אמות ומפרש דגופו ג' אמות ואמה כדי שיטול חפץ
תחת מראשותיו כו' היינו נמי גופו ג' אמות שלימות ואמה העודפת
בצביל ראשו וכדי שיפשוט ידיו למעלה
מראשו ואת א"כ היה עיני עיטס
גבוה יותר מכ"ג שאס לא היה אלא
כ"ג א"כ היו המים יוצאין לחוץ הא
לא קשיא דודאי עין עיטס לא הוה
אלא כ"ג אבל חוקק של בית הטבילה
היה גבוה יותר מג' אמות אף על פי
שהמים עולים למעלה כשנכנס לתוכו
לא היו יוצאין לחוץ אי נמי אפילו אם
היו יוצאים היו מיד צאים אחרים
תחתיהן מעין עיטס ואין להקשות
לכיון דאמר בכל דוכתא דמקוס האדם
הוי רוחב אמה היכי טביל כללי שאינו
אלא אמה על אמה דלמנתא באמתא
היכי יתיב וי"ל הא דאמר מקוס האדם
הוא דהוי רחב אמה היינו כשהוא
לבוש מדע דגבי כוכין אמרינן רחבו
ו' טפחים ובהם מכניסין הארון והמת
בארון: ב"ן דרשיא הוא במשהו
עבדי י"ה. למעוזה וכיון דמעוזה
דשישא דקה היא מאד לא צעי נמי
אמה תקרה אלא משהו:
בדאמר רב כהנא בדי שיביר
כ"ג שעבודת היום ש"ר
בוין. לקמן גבי הציאו לו בגדי לבן
מימה מאי שנה דאמר ללמיתיה לא
אסיפא ולא ארישא וי"ל דארישא לא
חשש לאומר דפשיטא דזריך היכירא
שלא יעטה ולבש כל יום בגדים
דזריך שהוא עושה כל ימות השנה
כשהוא פושט בגדי חול שהוא לובש
כל ח' בגדים ולכן פרכו בגדי צוך
כדי שיכיר שהיום אין לו ללבוש בגדי
צוך עם בגדי זהב אלא צפי עמם
אבל צפיפא שהוא פושט בגדי זהב
ויש לו ללבוש בגדים אחרים כד"א
דלא הוה זריך היכירא דודאי לא
אחי למיטעו ועוד כד"ל כיון דכבר
פירכו פעם אחת סדין של צוך כדי
שיכיר וכו' סגי צהכי להכי אצטרך
רז כהנא לפרש דמרי היכירא הו
עבדי: **ופשט רוחין ורחין ולבוש.**
וה"נ אמרי' צפ' אחיה נשך (ב"מ ד' סא).
את כספך לא תתן לו צנשך וצמרית
צנשך וצמרית לא תתן אכלך ומימה

דצפ"ק דקידושין (ד' לב): אמרינן ות"ק אי ס"ד כדאמר ר"י הגלילי
לכתוב רחמנא מפני שיצה תקוס והדרת תקוס והדרת פני זקן וכו'
ואמאי לא נימא אע"ג דלא כתיב תקוס והדרת אלא חד זימנא נימא
דקאי לפניו ולאחריו כי הכא וי"ל התם לא שייך תקוס על פני אלא על
מפני כמו לא אוכל לקוס מפניך (בראשית א) והדרת לא שייך אמפני
אלא על פני כדכתיב (איכה ה) פני זקנים לא נהדרו והיה דחמשה
פסוקים שאין להם הכרע לקמן אפרש צפרק הציאו לו (ד' נב):
גמירי

והאיכא אמה. עובי תקרה על חלל השער: ואמה מעוזה. של טיט
וחול מגובל יחד להיות המים נוזיין שם לצד עומק החלל שלם אמות
שחשבת: כמשהו עבדי ליה. תקרה שלהן: שעבודת היום כגדי בוך.
שיש היום עליו עבודה שהיא כגדי בוך לפי שאינו רגיל לשרת בלא
שמנה כגדים ויש מהן של זהב כגון
לך ומשן ואסוד ופעמוני המעיל:
מתני' ונספג. מתעטף בצלונית
של צגד לספוג מים שעל צפרו.
ונספג ונתקח: וקידש ידיו ורגליו.
מן הכיור כדליף לקמן (ד' לב).
שזריך לכל חליפות כגדי היום קידוש
לפשיטה (א) קידוש ללבישה וטבילה
ראשונה זו שהפשיטה של כגדי חול
היא לא הולך לקדש על הפשיטה:
קדלו. מפרש בגמרא (ד' ומירק אחר.
וגמר כהן אחר שמיטה לפי שאין
קבלת הדם כשירה אלא כהן גדול
ולריך למחר ולקבל: על ידו. צבילו
כמו קוץ אדם ע"י עצמו (ב"מ ד' נב).
אי נמי על ידו לשון אחריו וסמוך
לו והרבה יש צפר עורא על ידו
החוק פלוני את החומה (ממנה ג):
קטורה של שחר (א) היא היסה קריכה
וכו'. בגמ' (ב) מפרש: מחמן לו חמין.
מצערב יום הכפורים ומטיילין ציוס
הכפורים לתוך חקק צנן בית
טבילתו: שפיג. להמיר מיד זינמו
צמקאט כמו ופיג לצו (בראשית מה)
מפיגין טעמן (בבבא דף טז). וריחו לא
נמר (ירמיה מה) מתרגמינן וריחו לא
פג: **גמ' רבנן. תלמידי דרב**
פשא אמרו קך לפניו: הא. מתני'
דלא תנן צה שני קידושים צבטילה
ראשונה: דלא כר"מ. דפליג צמתני'
צבטילה שניה אדרבנן שהיו מקדימין
קידוש לפשיטה והוא הקדים פשיטה
לקידוש דתנן (ו) ר' מאיר אומר פשט
וקידש ושמעין מיניה דס"ל דשני
קידושין שהולך הכתוב צין כגד
לכגד כדליף לקמן תרויהו ממש
לבישת כגדים המתחלפים תחת
הראשונים הוא וקאמרי מתני' ללו
דכוותיה תנן דאי ר"מ צבטילה
ראשונה נמי ניצעי מרי קידושי דהא
כגדי קדש הוא צא ללבוש: חד
אפשיטה. והלך הכהן דפשיטה
דכגדי חול היא לא בעיא קידוש והכא
גבי טבילה שניה שנחלק ר' מאיר
להקדים פשיטה לקידוש לא משום

דס"ל קידוש ראשון א' שכל טבילה מחמת לבישה צא אלא כגזירת
הכתוב פליגי: **ופשט רוחין ורחין ולבוש. ופשט את בגדי הדב**
אשר לבש וגו' וסמך ליה רוחין ורחין את צפרו צמיס צמקוס קדוש ולבוש
את כגדיו והטיל הכתוב רחיה צין פשיטה ללבישה והאי רוחין ורחין
דרשינן ליה לקמן (ג): לענין קידוש וילפינן מיניה מרי קידושי דרשינן
רוחין אופשט ואלובש כאלו כתיב רוחין ורחין תרי זימני: **ר"מ סבר**
מקיש. קידוש פשיטה לקידוש של לבישה מה לבישה לובש ואח"כ
מקדש קידוש השני כדאמרינן לקמן (שם) הכל מודים בקידוש שני כשהוא
לבוש פשיטה ורבנן סברי מה לבישה כשהוא לבוש ולדברי הכל קידוש
ראשונה תרי קידושי: **והפניא כו'.** (ד' ב) וגם טבילה ראשונה תניא מדלא מנרכו ליה רבנן אלא חד קידוש אלא טעמא דר"מ משום דקסבר
תרויהו משום כגדים שהוא לובש הוא: **אמר להו אי מניא.** כהדיא דמנריך ליה מרי קידושי מניא ומנהיא איכא למשמע דטעמא דר"מ משום
תרויהו אלבישה אבל אי לא אשכחיתו מתני' כהדיא לא הוה שמעינן ליה מפלוגמא דטבילה שניה דמתני' (א) איכא לפרושי כדאמרינן להו:
עשרה

(א) לקמן (ג) לעיל טו.
חולין כט. (א) שבת קטו:
ותי"ן, (ד) לקמן לב:
(ה) לקמן לד. (ו) לקמן
לד. (ז) והלאה הראש
רש"י, (ח) וע"ע מוס'
פסחים קט: ד"ה אמה.

הגהות הבה"ח

(א) גמ' את הראש ואת
האיברים ואת החביתין:
(ב) רש"י ד"ה וקדש כו'
קידוש לפשיטה וקידוש
ללבישה: (א) ד"ה קטורת
של שחר היסה כו' פליג
ומתא היא מתק: (ד) ד"ה
והמתא כו' וגבי טבילה
ראשונה: (ד) ד"ה אמר להו
כו' וטבילה שניה דמתני':
דאיכא לפרושי:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א רש"י ד"ה מה לפשיטה
וכו' ללו משום דס"ל
קידוש ראשון שכל טבילה
וכו' ז"ל שפני כל טבילה:
(ב) ד"ה והמתא וכו' וגבי
טבילה ראשונה וכו' אלא
חד קידוש אלא טעמא
דר"מ וכו' פליג:

תוס' ישנים

בדאמר רב כהנא בדי
שיביר שעבודת היום
בבגדי בון. לקמן בפירקין
[לה] א' קאמר לה רב כהנא
נמי כי הך (בבא מילתא גבי)
ואף דלא אמרי
הא משום דהך עבודה
(דמה) [דינה] לעשות כגדי
זהב וכן דלקמן מיירי
כגדי צוך ואחי שפיר טפי
למייר לקמן מ"מ טלן היו
מענין אחר. פושט ואח"כ
מקדש. דלא מתבאר ליה
לרבי מאיר [ש]עשה
הקידוש קודם המעשה
כגדי צוך ואחי שפיר טפי
למייר לקמן מ"מ טלן היו
מענין אחר. פושט ואח"כ
מקדש. דלא מתבאר ליה
לרבי מאיר [ש]עשה
הקידוש קודם המעשה
לרבי מאיר תרי קידוש
אלבישה עבד לזו. כיצד,
פושט ומקדש טובל
ולבוש ומקדש. על כל
טבילה שני קידושין. מיהו
לרבנן בטבילה הראשונה
כשפושט בגדי חול ולבוש
בגדי קדש. אינו מקדש
אלא קדוש אחד בלבישה
בלבד. נשאר להן קידוש
אחד תשלום העשרה,
שמשולמים העבודה כולה,
וצריך לפשוט בגדי קדש,
מקדש ידיו ורגליו ואחר
כך פושט בגדי קדש
ולבוש בגדי חול.

ד' עיין בריב"ב שהבדיר

מבוארם שם. ועי' ש"י.